

Ügyszám: NAIH/2018/...../.../V

[...] részére

[...]

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak elektronikus úton küldött levelében azzal kapcsolatban kér tájékoztatást, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) szerint jelenleg kötelező-e belső adatvédelmi felelőst kinevezni állami tulajdonú gazdasági társaságoknál. Aziránt is érdeklődik továbbá, hogy az Európai Unió új általános adatvédelmi rendeletének (GDPR) szabályozása miatt szükséges Infotv. módosítás alapján az állami tulajdonú közfeladatot ellátó szervezeteknek kell-e majd adatvédelmi tisztviselőt alkalmazniuk. Ezzel összefüggésben az alábbiakat hozom szíves tudomására.

A)

Ahogy levelében is hivatkozik rá, az Infotv. 24. § (1) bekezdése határozza meg, hogy mely adatkezelő (adatfeldolgozó) köteles belső adatvédelmi felelős kinevezésére. Ez alapján belső adatvédelmi felelős kinevezésére vagy megbízására köteles

- a) az országos hatósági, munkaügyi vagy bűnügyi adatállományt kezelő, illetve feldolgozó adatkezelő és adatfeldolgozó;
- b) a pénzügyi szervezet;
- c) az elektronikus hírközlési és közüzemi szolgáltató.

A fentiek értelmében ezt a kötelezettséget az a) pont esetében az adatállomány minősége, a b) és c) pont esetében pedig az adatkezelő (adatfeldolgozó) személye alapozza meg. Mint látható, külön előírás nem vonatkozik az állami tulajdonú gazdasági társaságokra, így amennyiben a konkrét állami tulajdonú gazdasági társaság a fenti körbe esik, úgy az Infotv. rendelkezései alapján köteles belső adatvédelmi felelőst kinevezni vagy megbízni. Felhívom a figyelmét arra, hogy az Infotv. mellett egyes szektorális szabályok is előírják belső adatvédelmi felelős kinevezését (ilyen például a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 30. §-a).

B)

A GDPR 2018. május 25. napjától a tagállamokban is kötelezően alkalmazandó szabályozást tartalmaz. A GDPR rendelkezései alapján a hazai jogban a belső adatvédelmi felelős fogalmát felváltja majd az adatvédelmi tisztviselő intézménye. A GDPR 37. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az adatkezelő és az adatfeldolgozó adatvédelmi tisztviselőt jelöli ki minden olyan esetben, amikor:

- a) az adatkezelést közhatalmi szervek vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek végzik, kivéve az igazságszolgáltatási feladatkörükben eljáró bíróságokat;
- b) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó fő tevékenységei olyan adatkezelési műveleteket foglalnak magukban, amelyek jellegüknél, hatókörükénél és/vagy céljaiknál fogva az érintettek rendszeres és szisztematikus, nagymértékű megfigyelését teszik szükségessé;

- c) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó fő tevékenységei a személyes adatok 9. cikk szerinti különleges kategóriáinak és a 10. cikkben említett, büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és bűncselekményekre vonatkozó adatok nagy számban történő kezelését foglalják magukban.

Az adatvédelmi tisztviselővel összefüggésben a GDPR szűk keretek között enged csak teret a tagállami jogalkotásnak [ld. 37. cikk (4) bekezdése és 38. cikk (5) bekezdés], így annak eldöntéséhez, hogy állami tulajdonú közfeladatot ellátó szervnek kell-e majd adatvédelmi felelőst alkalmaznia, a GDPR fenti hivatkozott rendelkezését kell kiindulópontnak tekinteni.

Ehhez segítséget nyújt az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke szerint létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelmi tisztviselőkkel kapcsolatban kibocsátott 243. számú iránymutatása, amely magyarul is elérhető a Hatóság honlapjáról: <http://naih.hu/29-es-munkacsoport-iranymutatasai.html>. Az iránymutatás – egyebek mellett – részletesen foglalkozik a 37. cikk (1) bekezdésében felsorolt esetkörökkel. Ez alapján a közhatalmi szerv vagy közfeladatot ellátó szerv fogalmát – a GDPR-ban írt definíció híján – a nemzeti jog szerint kell meghatározni. Az iránymutatás kitér arra is, hogy „nem csupán közhatalmi szerv vagy egyéb, közfeladatot ellátó szerv láthat el közfeladatot, hanem a közjog vagy magánjog hatálya alá tartozó egyéb természetes és jogi személyek is – az egyes tagállamok nemzeti szabályozása szerint – olyan ágazatokban, mint például a tömegközlekedés, a víz- és energiaellátás, a közúti infrastruktúra, a közszolgálati műsorszolgáltatás, az állami (önkormányzati) lakáshoz jutás vagy a szabályozott szakmák fegyelmi testületei.” És bár ezekben az esetekben a GDPR alapján nem kötelező, a Munkacsoport jó gyakorlatként azt ajánlja, hogy az ilyen magánjogi szervezetek is jelöljenek ki adatvédelmi tisztviselőt.

Az állami tulajdonú közfeladatot ellátó szervekkel kapcsolatban felmerülhet még a 37. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában írt esetkör alkalmazhatósága is, ehhez azonban további információk a leveléből nem állapíthatók meg. Az adatvédelmi tisztviselőkről szóló szabályozást érintő újabb kérdés, értelmezési bizonytalanság esetén a GDPR 37-39. cikkei és a 29. cikk szerinti Adatvédelmi Munkacsoport fentebb írt iránymutatása feltehetőleg elegendő eligazítást tud majd nyújtani, illetve természetesen a jövőben is bizalommal fordulhat Hatóságunkhoz, ha ezen túlmutató tájékoztatást tart szükségesnek.

Felhívom a figyelmét arra, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét, illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2018. január „ .”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár